

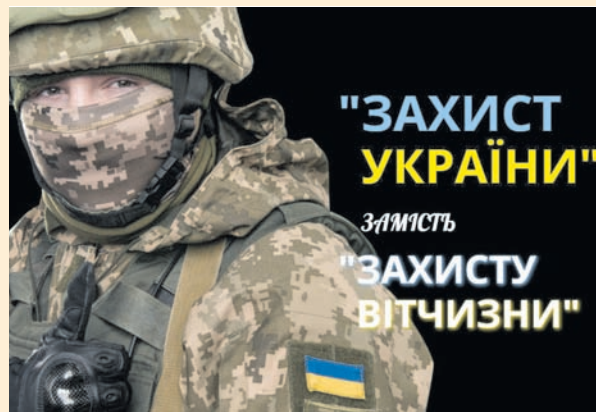
Меморандум – це про наміри, за якими – дія!

с. 4

Наглядову раду у Романівській лікарні – створено!

с. 3

«Захист України» – це навчання і знання, а не гра у «війнушку»

с. 3

Відтепер Лішня – це символ пам'яті, місце шани і вдячності!

Про те, що 24 липня 2024 року делегація матерів та дружин, які втратили своїх дітей та чоловіків під час російсько-української війни, збираються для поїздки у село Лішню (Тернопільська обл.), було відомо задовго до події.

Із Романова та Мирополя до Лішні поїхало двадцять жінок, у складі делегації була також керівник сектору національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Романівської селищної ради Людмила Ковальчук.

Слід зауважити, що село Лішня, яке нині перебуває у складі Кременецької громади, що на Тернопільщині, сьогодні перетворюється на центр пам'яті загиблих героїв у часи війни з рашизмом. Історія появи масштабного комплексу-пантеону, який сьогодні стрімко і швидко розростається, сягає десятилітньої минувшини. Спочатку на місці великого майданчика площею у три гектари було побудовано капличку. Сьогодні на цьому місці є храм-пантеон святої праведної Анни. Початковий задум розмістити плити із прізвищами загиблих героїв України із усіх областей нашої держави дуже скоро перетворився на трохи інший проект. Зрозуміло, що жоден храм не в змозі розмістити у своєму лоні усі кам'яні плити із іменами загиблих воїнів, адже масштаби війни із загарбниками-

рашистами досить великі і поки що боротьба за волю та незалежність України не завершилася. Однак якраз 25 липня 2024 року і було закладено наріжний камінь у побудову Всеукраїнського меморіалу «Пам'ять жива». Освятити це дійство, що відбувалося у селі Лішня, Предстоятель Православної церкви України митрополит Єпіфаній. Звісно, у присутності тисяч людей, які прибули цього дня на тернопільську землю.

Встановлення плит із прізвищами та іменами, датами народження та загибелі воїнів-захисників України відбувається вже зараз, і чимало областей, кожна із яких має свої місця-локації на території майбутнього пантеону-меморіалу, вже подали інформацію щодо загиблих воїнів. Зауважимо, що кожне прізвище, яке потрапляє на кам'яні плити, що встановлюються на території меморіалу, ретельно перевіряється і з'ясовується на рівні конкретних громад кожної області України. Звісно ж, без помилок, помарок і неточностей не обійдеться, однак кожне зауваження, яке надходить від відвідувачів меморіалу-пантеону, береться до уваги і ретельно опрацьовується.

Звісно ж, виникає питання, на чий кошти відбувається розбудова та впорядкування пантеону загальноукраїнського масштабу. Настоятелі храму-

пантеону святої праведної Анни, які фактично і започаткували процес вшанування пам'яті героїв-захисників України, кажуть, що спочатку існував задум вшанувати героїв-захисників, які народилися і виростили на Тернопільщині. Однак дуже швидко виявилось, що такої ж честі мають бути удостоєні уродженці інших областей України, які загинули у борні за її волю та незалежність. Першими і найголовнішими спонсорами та меценатами спорудження пантеону, який сьогодні перетворюється на Всеукраїнський меморіал «Пам'ять жива», стали матері та дружини, а також члени сімей загиблих героїв. Потім до цього процесу долучилися представники малого та середнього бізнесу, а ще згодом – громадськість товариств української діаспори із кількох країн так званого далекого зарубіжжя. Голова Житомирського відділення

організації «Об'єднання матерів і дружин захисників України» Олена Максименко, яка фактично очолювала потужну делегацію жінок, дружин та матерів від Житомирщини, зазначає, що саме воїни ЗСУ першими зустрічають супостата, який заходився перекроїти карту світу. І про це треба пам'ятати.

Благоустрій та чистота – не просто правила, а дзеркало порядку у громаді

Віктор Радчук

30 липня 2024 року під час засідання виконкому Романівської селищної ради було заслухано звіт інспектора із благоустрою Романівської селищної ради Юрія Мусійчука.

Сам звіт інспектора із благоустрою містить декілька десятків цифрових та кількісних показників, які могли б зацікавити не лише членів виконкому, але й найширшу громадськість Романівської селищної ради. Адже йдеться про сокровенне, про те, чим громада має гордитися, пишатися і тішитися. Або про те, над чим громада і особливо місцева влада має наполегливо працювати. Тобто йдеться про благоустрій. Якщо взяти до уваги те, що про свою роботу звітував інспектор із благоустрою Юрій Мусійчук, то слід зауважити, що ця посада у Романові запроваджена ще навесні 2023 року і за рік

і квартал інспектор із благоустрою встиг зробити дуже багато корисної роботи.

Звісно ж, під час засідання виконкому Романівської селищної ради від 30 липня 2024 року йшлося про конкретні цифри і показники. Наприклад про те, що Юрій Мусійчук лише від початку 2024 року склав шість протоколів згідно зі статтею 152 КУпАП, що інспектор не полишав поза своєю увагою навіть правил та норм з утримання собак у селищах та селах Романівської громади. Упродовж шести місяців поточного року інспектор із благоустрою склав, оформив і довів до відома конкретних адресатів 116 письмових попереджень щодо неприпустимості порушень із благоустрою та необхідності їхнього негайного усунення. Упродовж першого півріччя 2024 року інспектор із благоустрою склав 73 угоди із фізичними особами з приводу вивезення побутових відходів та сміття. Ще 18 угод на вивезення побутових відходів та сміття були укладені за сприяння інспектора із благоустрою із установами та організаціями, які працюють та функціонують на території Романівської селищної ради.

У рішенні виконкому, яке з'явилося в результаті звіту інспектора із благоустрою, сказано, що озвучену інформацію слід взяти до відома. Ще один пункт рішення виконкому рекомендував Юрію Мусійчуку посилити контроль за ситуацією на вулицях, громадських місцях Романова, сіл і селищ Романівської селищної ради. Очевидно, що інспектору із благоустрою, який упродовж першого півріччя 2024 року провів виїзні обстеження в селах Врублівка, Нивна, Голубин, Камінь, Романівка та Гордіївка, варто звернути увагу на ситуацію із благоустроєм в інших селах Романівської селищної ради. Загалом у громаді склалася доволі незалежна ситуація із дотримання елементарних правил із благоустрою у селищах і селах громади. Особливо тривожний вигляд має стан справ у віддалених селах, куди увага чиновників Романівської селищної ради доходить в останню чергу або ж і не доходить зовсім.

Слід зауважити, що завдяки наполегливості, рішучості та вмінню інспектора із благоустрою у низці сіл Романівської селищної ради було зафіксовано грубі та кричущі порушення правил із благоустрою.

Варто згадати, що Юрій Мусійчук займає і займає доволі принципову позицію щодо порушників правил благоустрою і в разі відмови усунути порушення добровільно вдається до засобів впливу адміністративного порядку. У більшості сіл Романівської селищної ради сьогодні населення заговорило про необхідність дотримання правил із благоустрою, а ще очевиднішою стала реакція жителів громади на випадки порушень таких правил. Найпершим чином це стосується випадків спалювання сміття та побутових відходів у зоні житлової забудови. Жителі Романова та більшості сіл Романівської селищної ради сьогодні знають, а дехто переконаний у тому, що спалювання сміття є грубим порушенням правил із благоустрою. Отже, люди частіше, аніж раніше, реагують на такі випадки заборонених спалювань, телефонують інспектору із благоустрою. Слід зауважити, що Юрій Мусійчук добросовісно ставиться до покладених на нього обов'язків і вчасно (а головне – результативно та ефективно) реагує на звернення громадян з приводу порушень правил із благоустрою. Однак дуже важливим недоліком, який ускладнює роботу інспектора, є відсутність у нього службового транспорту, який би надавав змогу терміново (або ж і негайно) прибувати на місце вчиненого порушення. Інспектування та контрольні поїздки інспектора у селах Романівської ОТГ мають стати системною діяльністю, а не епізодами, коли Юрій Мусійчук має нагоду побувати у певних селах Романівської селищної ради під час робочих поїздок туди чиновників Романівської селищної ради. Інспектор із благоустрою повинен ледь не щодня бути у тому чи іншому населеному пункті громади і слідкувати за дотриманням на кожній сільській вулиці правил та вимог із благоустрою. А для цього він повинен мати транспортний засіб, який дозволяв би діставатися до будь-якого села громади, навіть якщо воно розташоване за 15 чи 20 кілометрів від центру громади.

Ще один аспект у роботі інспектора із благоустрою, якому під час засідання виконкому Романівської селищної ради не було приділено належної уваги. Йдеться про співпрацю у сфері благоустрою із іншими службами, посадовими особами,

чиновниками, які так чи інакше відповідають за стан із благоустрою та санітарного порядку у селищах та селах Романівської селищної ради. Адже протоколи про порушення правил із благоустрою можуть складати представники поліції, посадовці ДСНС, працівники комунального підприємства, яке відповідальне за прибирання та вивезення сміття у селищах і селах Романівської селищної ради. Проте на практиці і у реальному житті вимоги щодо забезпечення благоустрою у Романові висловлює головним чином тільки Юрій Мусійчук. Як інспектор із благоустрою він працює і діє дуже правильно, наполегливо і принципово, але ж у сфері благоустрою один, навіть дуже енергійний і ефективно працюючий, чиновник, як кажуть, у полі не воїн. Слід зауважити, що і голови старостинських округів Романівської селищної ради (за рідким виключенням) використовують свої владні повноваження у сфері налагодження благоустрою та порядку на вулицях сіл далеко не на повну потугу.

Але ж хто може сказати, що благоустрій, чистоту та порядок у громадських місцях зможе забезпечити лише один інспектор із благоустрою, який працює у всіх селах та селищах громади? Зрештою і депутати Романівської селищної ради, які у квітні 2023 року під час сесії ухваливали положення про інспектора із благоустрою, мали б звернути увагу на той пункт, що звіт інспектора із благоустрою варто заслуховувати хоча б раз на рік. Тоді б і депутати детально знали про ситуацію у сфері чистоти, наведення порядку у галузі комунального життя на теренах кожного селища чи села Романівської селищної ради. Бо знати і розуміти – це найперша передумова поліпшення у будь-якій сфері життя. Тим паче – у сфері благоустрою.

«Зелений» порятунк: чи допоможуть сонячні панелі під час блекаутів

Через масовані обстріли росянами енергетичної інфраструктури Україна зіткнулася з найбільшим в історії дефіцитом електроенергії.

Енергетики попереджають про вкрай важку зиму. Аби забезпечити свої потреби, багато українців вже зараз встановлюють на дахах своїх будинків сонячні панелі. Чи покращить це ситуацію зі світлом, скільки коштує та чи можна заробити на енергії сонця, розповідає Центр громадського моніторингу та контролю.

СОНЯЧНІ ПАНЕЛІ ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА ПРИВАТНИХ БУДИНКІВ: ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ?

За даними Мінекономіки, на кінець липня в Україні сонячні панелі на дахах встановили вже близько 70 тисяч домогосподарств. Як зазначила так жас брифінгу в Медіацентрі Україна заступниця міністра економіки Надія Бігун, державі вигідно, коли приватні домогосподарства встановлюють альтернативні джерела енергії – це зменшує обсяг її споживання з енергосистеми. «Коли людина споживає електроенергію не із загальної системи, а власного виробництва, вона фактично вивільняє цей обсяг електроенергії. І ця електроенергія може бути використана для інших споживачів – як бізнесу, так і інших побутових споживачів», – зазначила вона.

Саме тому Кабмін активно спонукає населення і бізнес встановлювати альтернативні джерела електроенергії, розширюючи кредитні програми. «Для бізнесу діє дві програми. Перша програма в межах "5-7-9". Ми додали в пріоритетний напрям саме газогенерацію, сонячну, вітрову, а також системи накопичення електричної енергії. Відповідно під 5, 7 або 9% можна взяти кредит строком до 10 років. Залежно від

розміру бізнесу: 5 – мікро-, 7 – малі, 9 – середні підприємства з лімітом до 150 мільйонів гривень. Це на обладнання, яке буде генерувати до 3 МВт потужностей. Такої генерації буде достатньо для більшості виробничих підприємств», – пояснила Надія Бігун. Вона додала, що також в Україні діє програма для більших підприємств, які хочуть ставити більші генеруючі установки, – за нею ліміт становить понад 150 мільйонів гривень.

ЯК ВСТАНОВИТИ СЕС ВДОМА ТА У СКІЛЬКИ ЦЕ ОБИЙДЕТЬСЯ

Можливості встановлення сонячних електростанцій (СЕС) на житлових будинках доволі широкі. У приватних будинках можна встановити сонячні панелі по всій площині даху, а мешканці багатоквартирних будинків, за згодою сусідів, можуть встановити міні-СЕС на балконі, на стінах будинку або також на даху. Приміром, панелі на 400 Вт мають розмір 1,7 м на 1,1 м, а панелі на 600 Вт – 2,1 м на 1,3 м. Вони помістяться на балконі, і їх вистачить для зарядки телефонів, ноутбуків та роботи wi-fi-роутера. А от для живлення побутової техніки знадобиться декілька таких панелей.

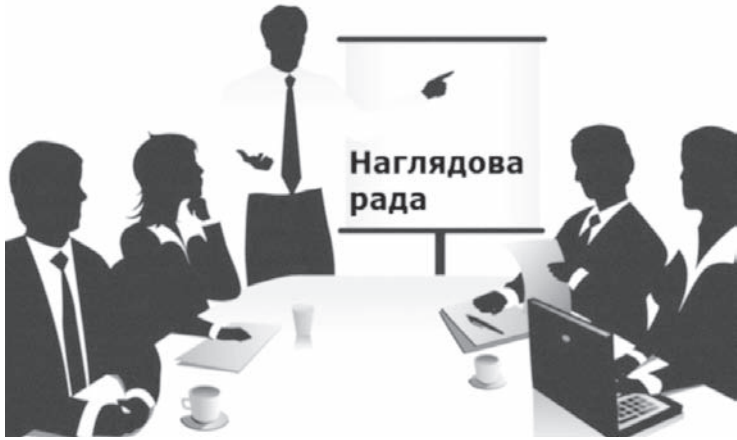
Вартість СЕС залежить від її потужності. Скажімо, обладнання на 100 Вт для квартири може коштувати 15-20 тисяч гривень. А СЕС на 10 кВт, яка дозволяє жити усім приладом у приватному будинку, обійдеться щонайменше у 250 тисяч гривень.

На придбання обладнання потужністю від 1 до 10 кВт держава надає пільгові кредити на суму до 480 000 грн строком на 5 років зі ставкою 0%. Для встановлення СЕС в будинку або в квартирі мешканцям необхідно отримати технічний висновок про можливість приєднання до загальної мережі у постачальника електроенергії, який діє в місті чи області.

А ось заробити на продажу надлишків електроенергії в енергосистемі власникам приватних міні-СЕС навряд чи вдасться. Хоча держава зобов'язана сплачувати виробникам сонячної електроенергії, потужність обладнання яких не перевищує 30 кВт, кошти за тарифом 6,14 грн/кВт-год, ці гроші вона не платить через борги енергокомпаній. За даними ЗМІ, відсоток розрахунків держави з власниками малих СЕС станом на 2024 рік становить близько 36%. А власникам СЕС «на даху» держава віднедавна не платить взагалі.

Наглядову раду у Романівській лікарні – створено!

Ще у листопаді минулого, 2023, року Кабмін України ухвалив рішення про створення наглядових рад у всіх лікарняних та медичних закладах України.

Упродовж шести місяців органи місцевої влади мали утворити наглядові ради у закладах охорони здоров'я, які мали представляти інтереси пацієнтів медичного закладу, інтереси та позицію медичного персоналу лікарні та позицію представників влади. 19 квітня 2024 року сесія Романівської селищної ради делегувала виконавчому комітету Романівської селищної ради право на відбір кандидатів та створення наглядової ради. Остаточний склад наглядової ради при КНП «Романівська лікарня» було затверджено під час засідання виконкому Романівської селищної ради 30 липня 2024 року. До її складу увійшли:

1. **Гаврилюк Олександр Іванович** – голова громадської організації осіб із інвалідністю «Глорія»;
2. **Зінчук Сергій Олександрович** – директор ПП «Романів-гротранс», депутат Романівської селищної ради;
3. **Рибак Володимир Миколайович** – перший заступник Романівського селищного голови;
4. **Флуд Василь Васильович** – приватний підприємець, депутат Романівської селищної ради;
5. **Янчук Лариса Всеволодівна** – заступник начальника фінансового відділу Романівської селищної ради.

Зауважимо, що створення наглядової ради у медичному закладі – річ винятково важлива і відповідальна. Наприклад, в умовах припинення дії військового стану (тобто завершення війни) медичний заклад, який не має наглядової ради, позбавляється права укласти угоди із НСЗУ і таким чином ризикує втратити фінансування. Звісно ж, із усіма, дуже плачевними наслідками.

Менше бюрократії: громадам стане простіше співпрацювати між собою

Група народних депутатів подала до Верховної Ради законопроект, який має вдосконалити механізми співпраці між територіальними громадами.

Документ пропонує низку змін, зокрема спрощує процедуру укладання договорів про співробітництво та вводить нову форму взаємодії – агломерацію.

Аналітики Центру спільних дій пояснюють, що законопроект спростить взаємодію між громадами та сприятиме покращенням в різних сферах.

«Ця ініціатива доповнює закон про співробітництво між громадами від 2014 року і встановлює нові межі для співпраці», – коментує Данило Ящук, регіональний аналітик Центру спільних дій. Він пояснює, що кооперація переважно стосується спільного користування приміщеннями та надання послуг між сусідніми громадами.

«Наприклад, якщо в одній громаді є центр первинної медико-санітарної допомоги, а в іншій лише фельдшерсько-акушерські пункти, вони можуть домовитися, що пацієнтам з меншої громади надаватимуть медичні послуги у більшій, яка натомість буде отримувати кошти з бюджету громади-партнерки», – коментує Ящук.

За словами аналітика, за таким же принципом громади можуть разом використовувати центри культурних послуг. Основна перевага співпраці полягає в тому, що менші громади зможуть зекономити ресурси на утриман-

ня закладів та забезпечити своїм жителям необхідними послугами, а більші – отримати додаткові прибутки.

Щоб почати співпрацювати, місцеве самоврядування тепер не зобов'язане проводити громадське обговорення. А якщо ж у громади є таке бажання – в умовах воєнного стану обговорення можна провести дистанційно.

Також під час воєнного стану та протягом шести місяців після його завершення спрощуються деякі вимоги для договорів, пов'язаних з безпекою, обороною та підтримкою внутрішньо переміщених осіб. Аналітик Данило Ящук пояснює, що в законі про співробітництво є вимога перед укладенням договору протягом 60 днів погодити, проаналізувати та надати йому оцінку. Тепер ці

терміни зможуть скоротити, щоб громади могли швидше втілювати спільні проекти у цих сферах.

Крім того, законопроект вводить систему моніторингу співробітництва з боку Міністерства розвитку громад. Ящук вважає, що в майбутньому це може перерости у механізм державної підтримки таких ініціатив, як це практикують у Європейському Союзі.

«Коли держава бачитиме, що є спроможні громади, які прагнуть розвиватися, наприклад, у медичній чи освітній сфері, вона зможе їх фінансово підтримати. Такі проекти зможуть подавати на гранти та отримувати співфінансування з місцевого і державного бюджетів, що значно збільшить їхній потенціал для розвитку», – каже аналітик.

«Захист України» – це навчання і знання, а не гра у «війнушку»

Наталка Рисіч

На календарі – серпень, а це означає, що Україна і українці зовсім скоро розпочнуть новий навчальний рік.

Із 1 вересня 2024 року у школах, гімназіях та ліцеях України передбачені певні зміни у навчальних програмах. І найперше, про що ми збираємось розповісти, – започаткування вивчення учнями 10-11 класів нового предмету «Захист України». **Якщо хтось скаже, що це нова форма колишнього предмету «ДШЮ» чи «Захист Вітчизни», то він суттєво помилиться.** Ні, орієнтація предмета на підготовку юного покоління українців до захисту своєї держави однозначно зберігається, однак зміст і

форми навчальної діяльності в ході занять з предмету «Захист України» суттєво оновлені. Так, наприклад, відтепер заняття із предмету «Захист України» будуть відбуватися не щотижня, а раз на місяць. **Однак у новому навчальному році такі заняття будуть проходити раз на місяць і упродовж цілого дня (!).** Звісно ж, для покращення засвоєння здобутих знань потрібна належна матеріальна база, яка зазнає докорінних покращень. Для цього у кожній громаді буде створено базові класи із вивчення стрілецької справи, домедичної допомоги, для проведення занять на тему «Озброєння та військова техніка». Зрозуміло, що раз на тиждень до таких класів привозитимуть учнів 10-11 класів із усіх навчальних закладів, які працюють на території громади. Де саме створюються подібні класи та як загалом модернізується навчальна база з предмету «Захист України» на

території Романівської селищної ради, ми обов'язково розповімо рівно за тиждень до старту нового навчального року у ході спеціального репортажу із вже готових до навчання кабінетів.

Слід зауважити, що заняття «Захист України» будуть проводитись за принципом гендерної рівності, без поділу класів на хлопчиків та дівчаток. Можливі новації і щодо залучення як фахівців-педагогів військовослужбовців із досвідом педагогічної діяльності, військових медиків, працівників ТЦК і СП. Особливий наголос під час вивчення нового предмету «Захист України» робитиметься на розділах та темах, що стосуються інформаційних операцій, так званих ІПСО і т. п. Неабияка увага учнів під час вивчення «Захисту України» буде приділена ознайомленню із роботою дронів як складової бойової техніки сучасних підрозділів ЗСУ.

Меморандум – це про наміри, за якими – дія!

Віктор Першко

У час, коли читач отримує нинішній випуск нашої газети, меморандум про співпрацю між Романівською селищною радою та Німецьким товариством з міжнародної співпраці (GIZ) діятиме вже цілу декаду.

Так, від 1 серпня 2024 року вступив у дію дуже важливий документ, який засвідчив початок офіційної співпраці Романівської селищної ради із найбільшою урядовою організацією ФРН, яка реалізує проекти міжнародної технічної допомоги у багатьох країнах світу. Аби жителі нашої громади сповна розуміли рівень авторитетності GIZ в Україні, зауважимо, що вперше Німецьке товариство з міжнародної співпраці запрацювало у нашій державі ще у 1993-му році. У 2009-му році GIZ відкрило своє представництво (дирекцію) у столиці України, і сьогодні цю поважну європейську установу знають у сотні громад України. Скажімо, директор GIZ в Україні Даніель Буше неодноразово відвідував місто Житомир, адже із Житомирською міською радою GIZ поєднує співпрацю щонайменше у півтора десятках проектів. Відтепер із GIZ розпочинає співпрацю і Романівська селищна рада. Для романівчан це фактично перша спроба співпраці із іноземною структурою, яка має своє представництво в Україні і має можливість постійного контролю і нагляду за виконанням того чи іншого проекту.

Суть проекту співпраці між GIZ та Романівською селищною радою полягає у створенні у селищі Биківка осередку муніципальної оперативної служби реагування на надзвичайні ситуації у Биківці та селах, розташованих на відстані двох десятків кілометрів.

Вигляд приміщення майбутнього осередку реагування на надзвичайні ситуації

Фахівці GIZ вивчили ситуацію зі створенням у Биківці добровільного громадського формування протипожежного напрямку. Кілька років тому новостворене добровільне формування у Биківці долучилося до участі у міжнародному грантовому проекті (за сприяння Фонду міжнародної солідарності) зі створення у селищі пожежного депо. Після поїздки до Польщі, де члени добровільного пожежного формування познайомилися із роботою польських колег, до Биківки мав прибути сучасний, із новітнім обладнанням пожежний автомобіль. Зі свого боку Романівська селищна рада долучилася до ремонту приміщення пожежного депо у селищі Биківка. У підсумку приміщення було приведене до ладу. У ньому стало затишно і тепло, але із пожежним автомобілем, який мав прибути із Польщі, вийшла дуже неприваблива історія. Автомобіль мав прибути у Биківку у першому кварталі 2022 року, і саме у цей момент розпочалося масштабне вторгнення в Україну російських загарбників. Пожежне авто із Польщі в Україну прибуло навесні 2022 року, однак уся спеціальна техніка у той час направлялася у регіони, де вирували пожежі, де

щодня потрібно було виїздити на місця руйнувань, загорань і т. п. Пізніше керівництво ДСНС України вирішило компенсувати пожежну автівку, яка так і не потрапила до депо у селище Биківку, і пожежний автомобіль із Житомирського пожежного депо № 1 мав бути переданий до Биківки. Про те, як довго, із бюрократичними затримками, узгодженнями та всілякими іншими деталями проходив процес передачі пожежного автомобіля із Житомира до Биківки, ми писали раніше.

Зрештою у 2023-му році пожежний автомобіль до Биківки житомиряни все ж таки відправили. Сьогодні він вже у Биківці, але учасникам добровільного протипожежного громадського формування (дружини) довелося докласти неймовірних зусиль для того, аби пожежна техніка, яка із такими складнощами діставалася Биківки, зрештою запрацювала. Нині у Биківці діє і депо, і пристосований до прибулого із Польщі устаткування пожежний автомобіль. Звісно, все вийшло не так, як хотілося і як було передбачено умовами проекту. Але поки що є так, як є.

Ось у такій ситуації на допомогу биківчанам і в цілому

Романівській громаді прибули фахівці Німецького товариства з міжнародної співпраці. Слід зауважити, що представники GIZ бачать, уявляють і розуміють діяльність добровільного громадського об'єднання у Биківці у дещо іншому, більш сучасному форматі. Історію із автомобілем, який мав прибути (але так і не доїхав) у Биківку із Польщі, німці знають, однак важливо розуміти, що якраз у європейському форматі діяльність протипожежного формування має трохи ширший вигляд. Тому у Биківці запропоновано створити осередок муніципальної оперативної служби реагування на надзвичайні ситуації, що трапляються у селищі та довколишніх селах. Для цього приміщення колишнього пожежного депо, яке сьогодні має опалення і пристосоване до використання у будь-яку пору року, не сповна підходить під європейські стандарти. Отже, GIZ розпочинає будівництво у Биківці нового приміщення із площею забудови до 450 кв. метрів. У ньому зокрема мають бути розміщені аж три автомобілі, які використовуються у разі стихійного лиха. У тому числі – й новий пожежний автомобіль. Всі роботи із

будівництва і облаштування нової споруди виконує за свій кошт GIZ. За кошти німецького товариства має бути закуплена належна техніка та обладнання для майбутнього осередку муніципальної оперативної служби реагування на надзвичайні ситуації. Вони ж організують та проводять практичні заняття (тренінги) із навчання персоналу добровільного громадського формування. Для цього буде організовано освітні поїздки до Німеччини, де представників громадського формування із Биківки навчатимуть німецькі фахівці. Про те, який вигляд матиме цей навчальний процес, ми розповімо нашим читачам вже за місяць, оскільки саме у вересні 2024 року делегація від Романівської селищної ради має відвідати Німеччину. У цей же час (у серпні-вересні 2024-го року) у Биківці розпочнеться процес виготовлення проекту, а згодом і будівництва нового корпусу, який стане базою реагування на надзвичайні ситуації. Старе приміщення пожежного депо, яке було відремонтоване упродовж 2021–2023 років, спроможне бути виробничою базою для будь-якої установи чи організації, яка, наприклад, обслуговує комунальні потреби населення селища Биківка. Отже, як тільки новозбудоване за кошти GIZ приміщення осередку із протидії надзвичайним ситуаціям буде готове до експлуатації, нинішнє, нещодавно відремонтоване, приміщення пожежного депо може стати, наприклад, офісом і виробничою базою комунальної структури із водозабезпечення. Втім, визначитися із тим, як правильно використати вже збудоване чи реконструйоване приміщення, куди легше, ніж шукати варіанти (і кошти) для його побудови чи ремонту. Але зрозумілим є наступне: нам знову і вкотре пощастило із тим, що на нас, на наші проблеми і клопоти звернули увагу небайдужі люди. Нам співчувають, нам хочуть допомогти, і ми маємо цим скористатися сповна.

Виграли три гри, а поступилися лише раз

Віктор Єрофєєв

Турнір пам'яті колишнього голови Довбиської громади Юрія Домашина, який загинув на війні із російськими загарбниками, став традиційним і збирає на початку серпня майже десятків футбольних команд із сусідніх громад.

Адже воїн-герой, окрім гострого відчуття свого почесного громадянського обов'язку захищати Україну, ще й пристрасно любив футбол. Команди із Баранівки, Романова, Пулин та Стрибіжа долучилися до футболістів Довбища і провели з десятків футбольних матчів, які відбулися в умовах дощової зливи. Зауважимо, що наші земляки-романівчани, які прибули на турнір до Довбища двома складами команд (дитячої та ветеранської), виступили достойно і відзначилися цікавою грою. Особливо вдало грали юні футболісти із Романівської ДЮСШ, які у трьох іграх впевнено здолали своїх суперників, хоча в одній поступилися і у підсумку зайняли друге місце. Ну а футболісти ветеранської команди із Романова

Джерело фото: Твій Романів

виступили дещо слабше і посіли третю позицію у підсумковому заліку одноденного турніру.

Варто підкреслити, що турнір пам'яті Юрія Домашина із кожним роком здобуває все більшу популярність у футболістів усіх вікових груп і до Довбища намагаються приїхати спортсмени, які не лише

змагаються на футбольному полі, але й підтримують дружні зв'язки між громадами-сусідами. Слід також зауважити, що цього разу допоміг і посприяв поїздки юних футболістів на турнір до Довбища генеральний директор ТОВ «ВІВАД 09» Ігор Ходак, який надав спортсменам транспорт.

У Романові виступлять кращі футболісти Львівщини та Тернопілля

Для прихильників та вболівальників команди FC «VIVAD», яка нині лідирує у першості Житомирської області із футболу, повідомляємо, що вже за тиждень романівський футбольний клуб розпочинає свою дорогу за ліком ходу у чемпіонаті України з футболу серед аматорських колективів. Цьогоріч аматорська ліга знову буде поділена на дві групи, і наші земляки, імовірно, знову гратимуть у західній групі. Разом із командами Львівщини, Тернопілля, Хмельниччини та Київщини. Остаточний склад обох груп аматорської першості України буде оприлюднено якраз напередодні старту чемпіонату, який намічено на 17 серпня 2024 року.

Водночас додамо, що вже із 24 серпня відновляться ігри першості Житомирщини із футболу і наш романівський FC «VIVAD» у другому колі чемпіонату Житомирщини сповнений рішучості знову, як і торік, здобути чемпіонський титул. До речі, якраз під час кількатижневої літньої відпустки «VIVAD» намагався підсилити склад своєї команди. Ну а які саме зміни сталися у складі романівської команди, покаже вже перший матч аматорського чемпіонату України. Тому – чекаємо!

Коли холодильник не працює: як зберегти продукти під час відключення світла?

Російські атаки української енергетики змушують українців в тилу набувати все нових і нових навичок.

Одна із них – вміння зберегти від псування продукти, коли надворі рекордна спека, а холодильник не працює вже багато годин поспіль. Як довго можна зберігати продукти без холодильника та яка саме їжа підходить для такого зберігання? Центр громадського моніторингу та контролю зібрав корисні поради.

Тримайте холодильник закритим

Відповідно до рекомендацій Міністерства охорони здоров'я, у холодильнику має бути температура +4 °C або нижче, а морозильній камері – не вище -4 °C. При відключенні світла у МОЗ радять не зазирати ні до холодильника, ні до морозильної камери. Тоді продукти нормально зберуться до 4 годин у повній морозилці та до 24 годин у напівпорожній морозилці. Що повніший холодильник, то довше їжа у ньому залишатиметься придатною. Річ у тім, що наповнений холодильник нагрівається зсередини повільніше, завдяки меншій кількості повітря.

- В знеструмленому холодильнику продукти залишаються безпечними **до 4 годин**
- **48 годин** у повній морозилці
- **24 годин** у напівпорожній морозилці

Якщо електроенергії немає більше 4 годин, у МОЗ радять покласти сухий або блоковий лід до продуктів у холодильник. Також можна придбати спеціальні акумулятори холоду або ж заздалегідь заморозити пластикові пляшки із соляною водою.

Залишити чи викинути?

Проте буває, що всі зусилля виявилися марними і температура у холодильній та морозильній камерах таки перевищила рекомендовані відмітки. У такому разі деякі продукти доведеться викинути. Так, американський

урядовий проєкт Food Safety радить позбутися сирих або розморожених м'яса, птиці, риби та морепродуктів, ковбаси, відкритих консервів, м'яких сирів, молока, сметани та йогуртів.

У МОЗ зі свого боку застерігають не куштувати їжу на смак, щоб перевірити її придатність. Крім того, радять одразу викинути будь-які продукти, що почали незвично пахнути, змінили колір чи текстуру. Наслідками ігнорування цих порад можуть стати харчові отруєння різної тяжкості – залежно від того, яку саме зіпсовану їжу з'їла людина. До прикладу, мікроорганізми, що спричиняють псування продуктів тваринного походження, ймовірно, є патогенними для людини. Вони виділяють токсини, які можуть залишитися в їжі і після температурної обробки. Крім того, підзіпсовані м'ясо, риба чи морепродукти після приготування можуть мати неприємний смак. Також на їжі у «теплому» холодильнику може розвинути цвіль. Її підступність у тому, що вона проростає доволі глибоко, а пушинки на поверхні – це лише її незначна частина. Цвіль може бути небезпечною через мікотоксини, які продукують деякі її види. За словами мікробіологині і засновниці науково-популярної платформи «Мікроб і Я» Олени Лівінської, серед мікотоксинів є такі, що здатні викликати силь-

ну інтоксикацію та навіть смерть. «Але ймовірність того, що щось смертельно небезпечно виросте на звичайній кухні, дуже невелика. Проте отримати харчовий розлад та слабкість все ж можливо», – застерігає науковиця.

Зберігайте при кімнатній температурі

На щастя, є багато продуктів, які можуть тривалий час зберігатися і без холодильника. Передусім це чимало овочів та фруктів. Зокрема буряк, кабачки, баклажани, морква, огірки, картопля, цибуля й часник. Головне – покласти їх у прохолодне та темне місце. При кімнатній температурі можна зберігати помідори, яблука, банани, ківі та цитрусові. Адже холод майже не сповільнює процес їхнього досягання і псування. Закриті консерви також можна залишати без холодильника, єдине варто уникати прямих сонячних променів. Не потребує холоду і вялене та сушене м'ясо.

Загалом фахівці рекомендують на час відключення світла мати удома годівні перекуси, щоб не доводилося часто відкривати холодильник, який втрачатиме холод. Підійдуть каші та сухі супи, які можна запарити гарячою водою. Також варто зробити запас різноманітних сніків. За рекомендацією МОЗ, обирати треба ті, що містять мало цукру і солі.

Якщо хочеш – відключайся! Але із боргами розрахайся!

30 липня 2024 року під час чергового засідання виконкому Романівської селищної ради було ухвалено рішення про затвердження порядку відключення споживачів від мереж водопостачання та водовідведення КП «Комфорт» Романівської селищної ради. Рішення надзвичайно важливе і варте уваги більшості жителів селища Романів, які користуються послугами КП «Комфорт». Саме тому ми приводимо текст порядку відключення у повному обсязі.

ПОРЯДОК

відключення споживачів (абонентів) від мереж водопостачання та водовідведення комунального підприємства Романівської селищної ради

«Комфорт» (далі – КП «Комфорт»)

Споживач може бути відключеним від мереж водопостачання та водовідведення в наступних випадках:

1. За власним бажанням Споживача

1.1. Для цього абонент подає заяву до КП «Комфорт», в якій вказує причини відключення від мереж водопостачання чи/та водовідведення, дату проведення робіт з відключення від мереж та вказує альтернативні джерела водопостачання та місця скиду стоків.

1.2. Від'єднання від мереж виконує сам споживач за допомогою ліцензованої спеціальної організації в присутності представника КП «Комфорт», який оформляє акт про відключення, або від'єднання виконує КП «Комфорт» за заявою споживача та за його кошти.

1.3. Від'єднання водопровідного вводу та каналізаційного випуску здійснюється безпосередньо на місці їхньої врізки в центральній мережі водопостачання та водовідведення чи транзитній лінії, якщо через них отримуються послуги.

1.4. На час відключення Споживач зобов'язаний розрахуватися з боргами. Після виконання всього вищенаведеного споживач знімається КП «Комфорт» з абонентського обліку.

2. В разі виявлення незаконних підключень до централізованих мереж водопостачання та водовідведення без реєстрації особового рахунку КП «Комфорт»

2.1. При виявленні працівниками рейдової бригади КП «Комфорт» таких підключень проводиться розслідування з виявленням осіб порушників, складається акт про порушення, водопровідні вводи і каналізаційні випуски порушника від'єднуються безпосередньо від центральних мереж.

2.2. Витрати, пов'язані з відключенням і можливою ліквідацією пристроїв (споруд), які самовільно зведені і приєднані до систем централізованого водопостачання та водовідведення, оплачуються їхнім власником.

2.3. Порушнику нараховуються штрафні санкції згідно з п. 3.3 та 3.4. Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України – за вартість води (в діючих на момент порушення тарифах), за пропускною спроможністю труби водопровідного вводу при швидкості руху води 2 м/с та дією її повним перебігом за час подачі води на добу, згідно з графіком подачі води. З такого розрахунку визначається і вартість скиду стоків.

2.4. Якщо споживач відмовляється підписати такий акт, отримати рахунок на нараховані штрафні санкції, то про це робиться відповідний запис в акті. Акт про порушення є дійсним для застосування при виконанні розрахунків та при відключенні Споживача від мереж водопостачання та водовідведення.

2.5. Якщо після порушення Споживач повністю сплатив в триденний термін штрафні санкції і зареєстрував в установленому по-

рядку особовий рахунок КП «Комфорт», то відключення від мереж не проводиться.

3. При виявленні аварійного витоку на мережі Споживача

3.1. Відключення проводиться в разі встановлення зношеності трубопроводу, якщо він не підлягає ремонту і потребує заміни. При визначенні аварійного стану водопровідного вводу або каналізаційного випуску складається акт, де вказуються причини відключення. Акт складається в двох примірниках, один з яких вручається Споживачу (чи групи Споживачів), у власників яких перебуває водопровідний ввід або каналізаційний випуск.

3.2. Якщо Споживач відмовляється підписати такий акт, то про це робиться в акті запис. Такий акт є дійсним для застосування на відключення Споживача від мереж водопостачання та водовідведення.

3.3. Для відновлення подачі води або водовідведення Споживач отримує у КП «Комфорт» технічні умови на заміну водопровідного вводу або каналізаційного випуску в установленому порядку, оформляє план на виконання земельних робіт для заміни аварійного трубопроводу. Роботи із заміни мереж може виконувати ліцензована спеціальна організація або КП «Комфорт» за заявою споживача та за його кошти.

4. За наявності боргів

4.1. Боргом, при якому Споживач (Абонент) може бути відключений від мереж водопостачання та/чи водовідведення, вважається сума за несплачені Споживачем рахунки за два і більше місяці користування послугами водопостачання та/чи водовідведення; припинення щомісячної плати реструктуризованій заборгованості.

4.2. Якщо абонент після отримання попередження про заборгованість протягом 10-ти днів не погасив вказану суму заборгованості, то йому буде припинено надання послуг через відключення від централізованих мереж водопостачання та/чи водовідведення в місці врізки в мережу,

роз'єднання труб в водопровідному колодязі та/чи тампонування каналізаційного випуску та опломбування вентиля на врізці водопроводу.

4.3. Після повної сплати боргу та затрат на від'єднання та під'єднання до централізованих мереж, на опломбування Споживачу відновлюється надання послуг.

4.4. Всі дії зі сторони КП «Комфорт» оформляються актами:

1) акт про відключення від мережі водопостачання та/або водовідведення;

2) акт про підключення до мережі водопостачання та/або водовідведення;

3) акт про порушення користування мережами водопостачання та/або водовідведення.

4.5. За час, коли Споживач був від'єднаний від централізованих мереж, нарахування проводиться згідно з актом про умови водокористування в період відключення. Спірні моменти вирішуються в судовому порядку.

5. При відмові абонента укласти договір на послуги водопостачання та водовідведення

5.1. Відключення проводиться через від'єднання мереж Споживача від центральних мереж водопостачання та/чи водовідведення за наявності акта про відмову від укладення договору, підписаного двома представниками КП «Комфорт».

5.2. Якщо Споживач відмовляється підписати такий акт, то про це робиться в акті запис. Такий акт є дійсним для застосування при виконанні розрахунків та для відключення Споживача від мереж водопостачання та водовідведення.

6. При відмові абонента у допуску контролера КП «Комфорт» для перевірки показників лічильника

6.1. Якщо Споживач відмовляє контролеру КП «Комфорт» у допуску для перевірки показників лічильника, складається відповідний акт, що є підставою для відключення Споживача від мереж водопостачання та водовідведення.

Білі янголи землі Романівської

Надія Бучко

Швидка, екстрена, невідкладна... Так називають спеціалізовану медико-санітарну службу, завданням якої є надання першої медичної допомоги при станах, загрозливих для життя, потерпілим від нещасних випадків або при раптових захворюваннях, а також транспортування потерпілих до лікарень.

Продовження.

Початок у № 26 від 10 липня, №27 від 17 липня та №28 від 24 липня.

Життя... Роки летять, забираючи вроду, здоров'я. І кому вже та доля що приготувала...

Одному – росляна споришева стежина, іншому – терниста дорога... І не пройдець, щоб ноги до крові не сколотили. А серпневі зорепади нагадують, що одна за одною відходить чиясь душа, і наводять на смуток. Люди поспішають, не встигають, приходять утома, розчарування і... заслужений відпочинок. Хоча відпочивати немає коли.

Отак і наші білі янголи землі Романівської виходять на пенсію, відходять у Вічність, полишивши по собі гарну пам'ять.

У 1967 році на базі центральної районної лікарні Романова (Держинська) під керівництвом головного лікаря Василя Петровича Малиновського була заснована станція швидкої допомоги населенню. Робота важка, вимоглива, екстремальна, але така необхідна.

Першими фельдшерами невідкладної медичної допомоги приступило до роботи молоде подружжя **Олексій Феодосійович** і **Галина Андріївна Кучмії**.

Звідси й на пенсію вийшли, заслуживши повагу й щирі вдячність від людей.

Відпрацювали чесно, віддано й пішли у Вічність **Михайло Йосипович Рибак** (працював з 1969 до 1978 рр.) із Ясногорода, **Григорій Степанович Харковина** (працював з 1969 до 1978 рр.) із Ясногорода, **Микола Васильович Рацюк** (працював з 1970 до 1998 роки) із Врублівки. Низький уклін їм і царства небесного від вдячної романівської громади.

Останнім на заслужений відпочинок вийшов **Анатолій Францович Лісневський** у 2020-му. Веселий характер наповнював позитивом усю його зміну й допомагав хворим у тяжку хвилину. Довгих літ вам, Анатолію Францовичу, здоров'я під мирним небом.

Завдячуючи головному лікарю **Євгену Тимофійовичу Потривайду**, у 1973 році в Мирополі розпочав роботу пункт тимчасового базування екстреної медичної допомоги населенню. Служба фінансувалася місцевим колгоспом, головою правління якого був **Володимир Мефодійович Польовий**. І лише через кілька років фінансування медичних

працівників було переведено на баланс ЦРЛ.

Ця служба мала лише денний характер надання невідкладної допомоги, а діставатися до хворих доводилося пішки. **Надія Олексіївна Цьомик** (працювала з 1973 до 2021 рр.) і **Людмила Олександрівна Переденко** (роки роботи: з 1977 до 2021) згадують, що лише у 1985 році було виділено машину швидкої допомоги.

Із 1980-го до 2009 р. фельдшером станції екстреної допомоги працювала **Надія Іванівна Якимчук**, із 1996 до 2008 – **Людмила Костянтинівна Степанюк**. Пишається мирнопільська земля своїми доньками, а люди поважають і дякують.

Надія Павлівна Малова вже відійшла у Вічність. Відповідальна, активна, доброзичлива (роки роботи: 1989–2001), вона зуміла залишити по собі світлий слід і гарний спомин. Царство їй небесне!

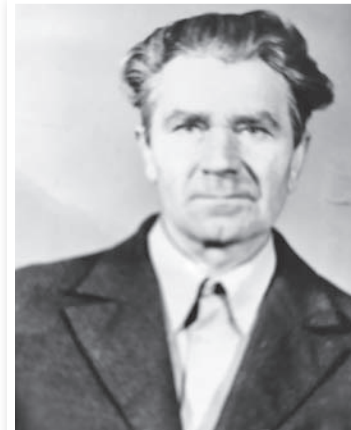
Людина створена Всевишнім для добра. Хто-хто, а вони, білі янголи землі нашої, із честю виконують покладену на них святу місію.

Кучмії Галина Андріївна та Олексій Феодосійович

Кучмії Олексій Феодосійович

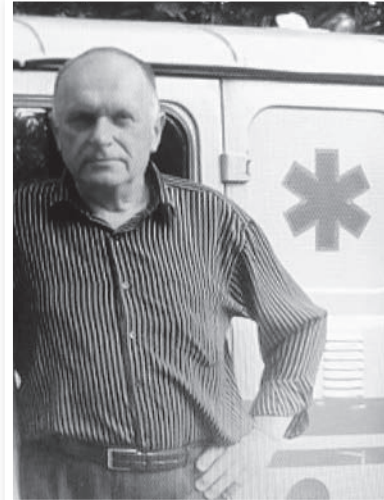
Рибак Михайло Йосипович

Григорій Степанович Харковина

Рацюк Микола Васильович

Анатолій Францович Лісневський

Малова Надія Павлівна

Цьомик Надія Олексіївна

Переденко Людмила Олександрівна

Якимчук Надія Іванівна

Степанюк Людмила Костянтинівна

Гороскоп на тиждень 7 серпня - 13 серпня

ОВЕН
Вас потягне на романтику та спілкування з близькими та дорогими людьми, але чинити опір цьому точно не потрібно!

ТЕЛЕЦЬ
Не пропускайте можливостей сприятливого тижня! Дозвольте собі ледарювати і поринати у земні задоволення.

БЛИЗНЯТА
Обставини тижня підштовхують вас ухвалити серйозні рішення, зайнятися самоосвітою та вивченням нових технологій.

РАК
Ближнє оточення створює всі умови, щоб зробити вас уїдливішими і прискіпливішими. Звинувачення, сльози та претензії не варто демонструвати.

ЛЕВ
Активізуються деструктивні сторони вашого характеру, агресивність і нетерплячість, змушуючи зовсім не зважати на думку оточення.

ДІВА
Уникайте будь-яких фінансових операцій, суперечок з житлових питань та паперової тяганини. Присвятіть тиждень чомусь неквапливому.

ТЕРЕЗИ
Обставини тижня додадуть вам людинолюбства, внутрішньої гармонії, а також впевненості у собі та підвищення самооцінки.

СКОРПІОН
Це час спілкування та знайомств, вам і оточенню буде простіше йти на контакт та легше домовлятися, але з людьми, яких ви знаєте.

СТРІЛЕЦЬ
Тиждень найкраще провести на самоті або хоч би обмеживши своє коло спілкування до мінімально можливого.

КОЗОРІГ
Потрібно бути обережними, терплячими та утриматися від пліток. Вияляти бурхливу активність так само не варто.

ВОДОЛІЙ
Меланхолійний емоційний стан душі спонукатиме вас як до самопізнання, так і до аналізу поведінки оточення.

РИБИ
Гарний час для того, щоб поставити перед собою конкретну матеріальну мету, оскільки енергії у вас більш ніж достатньо.

Джерело: ТСН

Смачного!

Соковита галета з вишнею

Інгредієнти: 100 г кисломолочного сиру, 120 г вершкового масла, 180 г борошна, ½ ч. л. розпушувача, 3 ст. л. води, ¼ ч. л. солі, 2 ст. л. яблучного оцту 6%, 400 г вишні (без кісточок), 2 ст. л. цукру, 1 ч. л. кориці, 1 ст. л. крохмалю, 2 ст. л. мілких сухарів, 1 жовток, 1 ст. л. цукрової пудри.

• Перетріть 100 г кисломолочного сиру через сито. Додайте 120 г вершкового масла, натертого на велику тертку.

• Далі додайте 180 г борошна, змішаного з ½ ч. л. розпушувача, а також 3 ст. л. води, ¼ ч. л. солі та 2 ст. л. яблучного оцту.

• Замісіть еластичне тісто руками, щоб воно не липнуло до рук. Загорніть його у харчову плівку та відправте у холодильник на 30 хвилин чи 1 годину.

• Помийте вишні та видаліть кісточки. Має вийти приблизно 400 г вишень. Додайте 1 ст. л. крохмалю.

• Тісто дістаньте з холодильника, розкачайте між двома листами пергаменту в однорідний пласт, приблизно 4 мм товщиною.

• Зніміть верхній шар пергаменту. Присипте центральну частину тіста 2 ст. л. мілких сухарів, 2 ст. л. цукру та 1 ч. л. кориці.

Викладіть тісто на деко разом з нижнім листом пергаменту.

• Викладіть вишню на центр тіста та згорніть краї.

• Змастіть краї галети 1 збитим жовтком.

• Випікайте галету протягом 30 хвилин при 180 градусах. Перед подачею присипте пиріг 1 ст. л. цукрової пудри. Нехай смакує!

У цьому рецепті використано свіжі вишні. Але ви можете взяти свіжоморожені або ж взагалі іншу начинку. Оскільки тісто для галети саме по собі універсальне, воно чудово смакує як з фруктами, так і з ягодами. Тож не обмежуйте себе та насолоджуйтеся сезонними ласощами досхочу.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

«Вживати в їжу такі помідори не можна»: як визначити фітофтору на помідорах та як відрізнити від інших хвороб

В помідорах активно розмножуються хвороботворні бактерії.

Липень добіг кінця, і ви вже готуетесь збирати врожай помідорів. Дбайливо доглядаєте за своїми томатами, поливаєте їх під корінь рано-вранці, створили систему підпірок, підживлюєте правильними агрохімічними та саморобними добривами. І тут змінюється погода на вологу прохолодну та дощову. У цей час слід бути насторожі й стежити за фітофторою, перевіряючи стан листя і плодів.

У цій статті нагадаємо, як визначити фітофтору на помідорах, і відповімо на питання, чи можна їсти помідори з фітофторою. Адже так шкода витрачених зусиль! Але своє здоров'я до рожче...

Фітофтороз відає перевагу високій вологості, росі, сирій та помірно прохолодній погоді. У зоні високого ризику – помідори і картопля.

ЯК ВІДРІЗНИТИ ФІТОФТОРОЗ ВІД ІНШИХ ХВОРОБ

При фітофторі листя має великі темно-коричневі плями із зеленувато-сірою окантовкою, не обмежені основними жилками листка. Великі ділянки листя стають сухими і коричневими. Невеликі темно-коричневі або чорні, круглі чи неправильної форми, просякнуті водою ураження можуть починатися на нижньому листі й з'явитися через 5 днів після зараження.

Стеблові ураження тверді, темно-коричневі, з округлими краями. При сильному ураженні цілі рослини буріють і в'януть, ніби від морозу.

На томатах з'являються тверді, темно-коричневі, круглі плями, які розростаються і покривають більшу частину плодів. Плями можуть стати м'якими, коли вторгаються вторинні бактерії. При високій вологості на заражених листках, плодах і стеблах виступає тонкий білий мухчастий наліт гриба.

Уражені бульби картоплі змінюють колір (від коричневого до червоного чи фіолетового) і заражаються бактеріями вторинної м'якої гнилі.

Фітофтороз на помідорах, а також картоплі – згубне грибкове захворювання. Його викликає ооміцет *Phytophthora infestans*, який у прохолодних і вологих умовах поширюється практично миттєво – за добу. Якщо грибок

поводився стримано в спекотну і суху погоду, то після дощів, прокинувшись зранку, ви побачите невтішну картину. Достиглі помідори, які кілька днів мали нормальний вигляд, тепер демонструють ознаки фітофтори: тверді темно-коричневі плями. Навіть якщо ви одразу зберете врожай і перенесете помідори дозрівати в приміщення, справу не виправити: плями почнуть збільшуватися, плоди зморщуватимуться.

ВЖИВАННЯ В ЇЖУ

Невже доведеться утилізувати їх повністю? На жаль, так. Вживати в їжу помідори, уражені фітофторозом, не можна.

Маловідомий факт: фітофтороз підвищує рН помідорів до досить високого рівня, і в цьому середовищі зі зниженою кислотністю активно розмножуються хвороботворні бактерії, що впливає і на смак, і на безпеку продукту для здоров'я.

Також не рекомендується їсти свіжі хворі помідори в салаті, навіть якщо хворі частини були вирізані. Гриб *Phytophthora infestans* сам по собі не небезпечний для здоров'я людини, до розладу шлунка призводять супутні шкідливі мікроорганізми в уражених тканинах томата.

КОНСЕРВУВАННЯ

Чи можна консервувати помідори з фітофторою? Теж не варто. Те, що дозволяє розмножуватися бактеріям або іншим шкідникам, впливає на безпеку і смак консервованих помідорів.

Ви можете взяти для консервації здорові помідори, що ростуть поряд із хворим кущем, але ще не проявили ознак інфекції. **Однак і ці помідори піддаються вищому ризику розвитку фітофторозу після збору врожаю, тому обов'язково переробляйте їх якнайшвидше.**

Ось вам лайфхак. Додавання бутильованого лимонного соку або лимонної кислоти до помідорів підвищує рівень кислотності настільки, що не виживуть спори найнебезпечнішої бактерії *Clostridium botulinum*, яка виробляє смертельний токсин, що викликає ботулізм. Додайте дві столові ложки бутильованого лимонного соку або пів чайної ложки лимонної кислоти на кожен літр консервованих помідорів. Просто додайте лимонний сік або лимонну кислоту перед наповненням банок помідорами або томатним соком.

Джерело: Ukr.Media

7 серпня середа	8 серпня четвер	9 серпня п'ятниця	10 серпня субота	11 серпня неділя	12 серпня понеділок	13 серпня вівторок
+ 15° + 24°	+ 16° + 26°	+ 17° + 22°	+ 17° + 24°	+ 17° + 23°	+ 15° + 24°	+ 16° + 27°
740 ТИСК, ММ	740 ТИСК, ММ	740 ТИСК, ММ	738 ТИСК, ММ	742 ТИСК, ММ	744 ТИСК, ММ	745 ТИСК, ММ

04 СЕРПНЯ 2024 РОКУ
СВЯТКУВАЛА СВІЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ
ЧАРІВНА ЖІНКА ІЗ СЕЛА ВРУБЛІВКА,
РОМАНІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ,
КАДЛУБОВСЬКА ІРИНА ВАСИЛІВНА!

ШАНОВНА ПАНІ ІРИНО,
ЩИРОСЕРДНО ВІТАЄМО ВАС ІЗ ЮВІЛЕЄМ!
В ЦЕЙ ЧУДОВИЙ ДЕНЬ, ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ, ШЛЕМО
УКРАЇНСЬКЕ ПРИВІТАННЯ З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ
ЖІНЦІ-БЕРЕГІНІ. НЕХАЙ ЗБУДУТЬСЯ ВСІ МРІЇ!
НЕХАЙ УСПІХ, РАДІСТЬ І НАТХНЕННЯ СТАНУТЬ
ПОСТІЙНИМИ СУПУТНИКАМИ. НЕХАЙ ГОЛОВА
ПАМОРОЧИТЬСЯ ТІЛЬКИ ВІД НАДЛИШКУ ЗАХВАТУ,
ЕНЕРГІЇ ТА ЩАСТЯ. ЩЕ, ЗВИЧАЙНО Ж, ХОЧЕТЬСЯ
ПОБАЖАТИ, ЩОБ ЗАВЖДИ ВИ ЗАЛИШАЛИСЯ ТАКОЮ Ж
НЕПОВТОРНОЮ І ЧАРІВНОЮ.

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

6 СЕРПНЯ 2024 РОКУ
ЩЕ ОДИН ЖИТЕЛЬ СЕЛА ВРУБЛІВКА ВІДЗНАЧИВ СВІЙ ЮВІЛЕЙ
БУВШИЙ ГОЛОВА ВРУБЛІВСЬКОЇ СІЛЬКОЇ РАДИ,
ЛЮДИНА АКТИВНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ,
НАДІЙНИЙ КОЛЕГА, ТОВАРИШ, ЛЮБЛЯЧИЙ ЧОЛОВІК І ТАТО,
КАДЛУБОВСЬКИЙ АНАТОЛІЙ АНТОНОВИЧ!

ШАНОВНИЙ АНАТОЛІЄ АНТОНОВИЧУ,
НЕХАЙ ЦЕЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ВІДКРИЄ
ДВЕРІ ДО НОВИХ ЗВЕРШЕНЬ І ПЕРЕМОГ!
НЕХАЙ УСПІХИ ВІДВІДУЮТЬ КОЖЕН ДЕНЬ
НА РОБОТІ І ВДОМА!
НАСТРОЮ БАЖАЄМО ЗАВЖДИ ВІДМІННОГО -
ХОЧ ГРЕБЛЮ ГАТИ І ЩОБ ПОСТІЙНО ЩАСТИЛО!
НЕХАЙ ЗДОРОВ'Я БУДЕ ЗАВЖДИ МІЦНИМ,
ЩАСТЯ - ЧІПКИМ, А ВСЕ ІНШЕ - НАЙКРАЩЕ І ПРО ЩО
МРІЄТЬСЯ - НЕХАЙ ДАРУЄ ДОЛЯ СВОЄЮ ЩЕДРОЮ РУКОЮ!

ВСІХ БЛАГ І ЛЮБОВІ!

10 СЕРПНЯ 2024 РОКУ
СВЯТКУВАЛА ВЛАСНИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ РІК ПОЯВИ НА СВІТ
ЖИТЕЛЬКА СЕЛИЩА РОМАНІВ,
СПЕЦІАЛІСТКА ВІДДІЛУ РОМАНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ГЕРАСИМОВА ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА!

ДОРОГА ЮВІЛЯРКО!
З НАГОДИ ЦЬОЇ ОСОБЛИВОЇ ДАТИ БАЖАЄМО ВАМ
ВІДКРИТИ НОВІ СТОРІНКИ ЖИТТЯ,
НАПОВНЕНІ МУДРІСТЮ ТА ЛЮБОВ'Ю.
ХАЙ У ВАШОМУ СЕРЦІ ЗАВЖДИ ГОРИТЬ
ВОГНИК НАТХНЕННЯ, А ДОРОГА ЖИТТЯ БУДЕ
УВІНЧАНА НЕЗАБУТНИМИ ПРИГОДАМИ!
І НЕХАЙ ЦІ ПРИГОДИ ЗАВЖДИ ПРИВОДЯТЬ ВАС
ДО НОВИХ ВЕРШИН, ЯКІ ПІДКОРЯТІМУТЬСЯ ВАМ,
ЯК І ЦЯ ЮВІЛЕЙНА ДАТА.
БАЖАЄМО ВАМ ЗАХИСТУ ВІД УСЬОГО ЛИХА
ТА МИРНОГО НЕБА НАД ГОЛОВОЮ!

ІЗ ЮВІЛЕЄМ!

РЕКЛАМА

ТОВ ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ
постійно проводить індивідуальне навчання
та підвищення кваліфікації
ТРАКТОРИСТІВ-МАШИНІСТІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА.

067-410-12-15
097-675-58-35
067-799-04-27

ПОЧАТОК ЗАНЯТЬ З МОМЕНТУ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ
НА НАВЧАННЯ.

ПРОДАЄТЬСЯ
ТОРФОБРИКЕТ
для опалення
Доставка
по домовленості
380673645617

БУДМАТЕРІАЛИ
ДОШКА ПОЛА, БРУС
ВАГОНКА, РЕЙКА МОНТАЖНА
ВСЕ
НАЙКРАЩЕ
У НАС
Тел.: (097) 74-55-459
(096) 909-34-59

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА
ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ
380678794357
380679759461
380663478257
Іван Васильович
В наявності круги колодязні
та каналізаційні, дашки до них

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ
НАС ЧИТАЮТЬ
10 000 РОМАНІВЧАН
ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ
ОГОЛОШЕНЬ:
• звичайне - 10 грн/тиж.
• жирним шрифтом -
15 грн/тиждень
• рекламний блок -
3 грн/см.кв
Відділ реклами: 067-412-89-81

ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ УЧАСНИКА
ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ АВАРІЇ НА ЧОРНО-
БИЛЬСЬКІЙ АЕС У 1986Р., КАТЕГОРІЯ 2,
СЕРІЯ А №126334, ВИДАНЕ ВІД 29 ГРУД-
НЯ 1992Р., НА ІМ'Я РУДОГО ВАЛЕНТИНА
МИХАЙЛОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ АТЕСТАТ ПРО СЕРЕДНЬО
ОСВІТУ, СЕРІЯ ТМ №30927148, ВИДАНИЙ
НА ІМ'Я САВІНА МАКСИМА СЕРГІЙОВИЧА,
ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ УЧАСНИКА
БОЙОВИХ ДІЙ, СЕРІЯ МВ №040884, ВИ-
ДАНЕ ВІД 1.09.2015Р., ГУМВС УКРАЇНИ,
В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ, НА ІМ'Я ШВА-
БЮКА ЄВГЕНА ДМИТРОВИЧА, ВВАЖАТИ
НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ ДСНС, СЕРІЯ
ЖТ №003891, ВИДАНЕ ВІД 07.03.2024Р.,
НА ІМ'Я ЗАБРОДСЬКОГО ВОЛОДИМИРА
ГЕННАДІЙОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

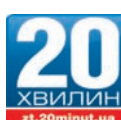
ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ БАКАЛАВРА, СЕРІЯ
ТМ №35064968, ВИДАНИЙ ДЕРЖАВНИМ
АГРОЕКОЛОГІЧНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ, ВІД
12 ЛИПНЯ 2008 РОКУ, НА ІМ'Я МУЛІШ АЛЛИ
МИКОЛАЇВНИ, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ПРАВОВА
ДОПОМОГА
ПОРУЧ

(0 800 213 103

телефонуйте до контакт-центру
системи з надання безоплатної
правової допомоги

7 серпня 2024 р.
№ 29 (264)

Газета є членом
Всесвітньої газетної
Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП "Медіа Ресурс";
адреса: 10014, м. Житомир,
вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир,
вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407

Тел.: (0412) 418-189

Директор:
Олександр Васильковський,
тел.: 0 (67) 510-50-75
alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор:
Ольга Сидлецька,
тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ:
Людмила Павлюк
тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе
відповідальності за зміст
реklamних матеріалів.
Редакція може не
поділяти думку авторів
матеріалів. Передрук
матеріалів видання по-
винен бути узгоджений з
редакцією.

Віддруковано
в друкарні «Від і До»,
м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В.
Тел.: (050) 3763347.

Зам. наклад: 5000 прим.
Замовлення №824

Частина тиражу
розповсюджується
безкоштовно.

9 786177 234110